

ในโลกอันไร้เหตุผล

มีรายณ์

โครงการประกวดวรรณกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ครั้งที่ 2

ในโลกอันไร้เหตุผล

เรียบเรียงและภาพประกอบในเล่ม : มิรายูญี

ภาพปก : Pascal (The Sisyphus Punishment. Day 171)

จัดพิมพ์ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดย

MiRAYEBOOK (facebook.com/mirayebook)

พิมพ์ครั้งแรก พฤษภาคม ๒๕๕๖

พิมพ์ครั้งที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ (ปรับปรุงหน้าปก)

สงวนสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ โดยละเว้นซึ่งบางประการ
ตามสัญญาอนุญาต ครีเอทีฟ คอมมอนส์ที่ CC BY-NC-ND 3.0
สามารถอ่านออนไลน์ หรือดาวน์โหลดเพื่ออ่านได้เป็นการส่วนตัว
การเผยแพร่ต่อทางอินเทอร์เน็ตสามารถทำได้โดยแสดงที่มา
ห้ามคัดลอกหรือดัดแปลงส่วนหนึ่งส่วนใดอันเป็นการละเมิด
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตีพิมพ์เพื่อจัดจำหน่ายในเชิงพาณิชย์
จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนเท่านั้น
ทั้งนี้ ผู้เขียนได้ให้สิทธิ์ในการเผยแพร่แก่บริษัท โพลาร์ เว็บ
แอปพลิเคชัน ตามเงื่อนไขในโครงการประกวดวรรณกรรม
อิเล็กทรอนิกส์ ครั้งที่ ๒

กรอบแนวคิด

โครงการประกวดวรรณกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ครั้งที่ 2

ประจำปี พ.ศ. 2556 ภายใต้แนวคิด ‘เปลี่ยน’

บริษัท หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ผู้ให้บริการ ebooks.in.th ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มที่รวบรวมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรือที่เรียกกันว่า "ebooks" ของไทย เป็นลักษณะของคลังหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงและเปิดอ่านหนังสือได้ง่ายผ่านอุปกรณ์ต่างๆ เช่น iPhone iPod iPad อุปกรณ์ที่เป็นระบบ Android คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และโน้ตบุ๊ก โดยหนังสือบนระบบจะมีทั้งที่หนังสือที่แจกฟรี และหนังสือที่มาจากนักเขียนอิสระ หรือสำนักพิมพ์ต่างๆ การจัดประกวดหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในครั้งนี้จัดให้มีขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่มีความรู้ความสามารถในการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้มีเวทีแสดงและเผยแพร่ผลงานของตนเองต่อสาธารณชน อีกทั้งเป็นการร่วมรณรงค์ให้เกิดการพัฒนาและเพิ่มปริมาณการใช้งานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น อันเป็นการช่วยประหยัดทรัพยากรธรรมชาติให้กับประเทศได้อย่างมาก

ebooks.in.th

4 มกราคม 2556

ประกาศ

โครงการประกวดวรรณกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ครั้งที่ 2

ประจำปี พ.ศ. 2556

คณะกรรมการโครงการประกวดวรรณกรรมอิเล็กทรอนิกส์
ประกาศอย่างเป็นทางการ ณ The Connexion Seminar Center
Ladprao ห้อง Auditorium ให้เรื่อง ‘ในโลกอันไร้เหตุผล’ ได้รับ
รางวัลรองชนะเลิศ ระดับประชาชนทั่วไป

ELECTRONIC BOOKS CO., LTD

14 ธันวาคม 2556

อารัมภบทผู้เขียน

เมื่อพูดถึงปรัชญา หลายคนมักคิดว่าปรัชญาเป็นเรื่องน่าเบื่อ หรือ หากไม่แล้วก็ต้องเป็นเรื่องไกลตัวเข้าใจยาก ซึ่งถึงแม้จะจริง แต่ ทว่าก็คงไม่จริงทั้งหมด เพราะยังมีแนวคิดทางปรัชญาอีกไม่น้อยที่มีส่วนเข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับเรื่องราวใกล้ตัวอย่างเช่นเรื่องราวในชีวิตประจำวันของมนุษย์เรา โดยเฉพาะปรัชญาของ อัลแบร์ กามูส์ (Albert Camus) ที่เน้นให้เห็นถึงความธรรมดาสามัญของมนุษย์ ผู้ต้องพยายามต่อสู้ดิ้นรนใช้ชีวิตในโลกที่เต็มไปด้วยความไร้เหตุผล ต่อสู้ดิ้นรนเพื่อให้ชีวิตที่ดูไร้ค่าได้กลับมามีความหมาย มีคุณค่า และมีความสุขในที่สุด

ข้าพเจ้าเห็นว่าแนวปรัชญาของกามูส์ นั้นสอดคล้องกับ หัวข้อการประกวดวรรณกรรมอิเล็กทรอนิกส์ครั้งที่ ๒ นี้ กอปร ด้วยข้าพเจ้ามีความตั้งใจที่จะแสดงให้เห็นว่า ปรัชญาไม่ใช่เรื่องที่ เข้าถึงได้ยาก จึงได้เรียบเรียงสาระสำคัญในปรัชญาของ กามูส์ มา นำเสนอใหม่ในรูปแบบ ความเรียง พร้อมภาพประกอบวาดมือ อย่างง่าย ๆ เท่าที่ข้าพเจ้าพอจะวาดเองได้

มีรายณ์

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ในโลกอันไร้เหตุผล

อิทธิพลของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญรุดหน้า แม้ผลักดันให้สังคมก้าวไกล แต่ในทางกลับกันก็ดูจะทำให้สังคมปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนมากขึ้นด้วยเช่นกัน

ผู้คนจำนวนมากที่ใช้ชีวิตไปตามกระแสสังคมจนถึงจุดหนึ่ง จึงมักเกิดความรู้สึกเหนื่อยหน่าย เหมือนว่ตนนั้นกำลังสูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง และกำลังใช้ชีวิตอย่างไรเหตุผล

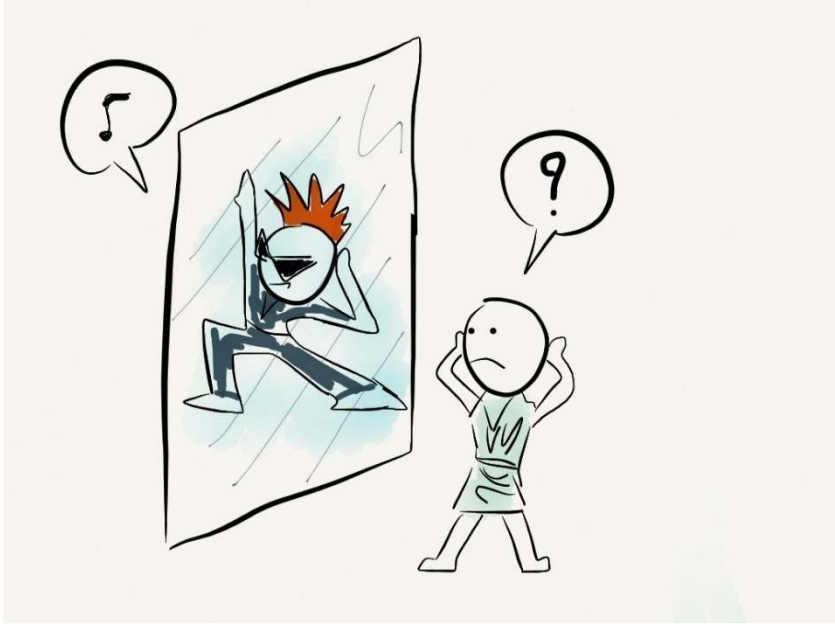
ความไร้เหตุผลของโลกลั่นหมายถึง ในความเป็นจริงแล้วโลกไม่มีแบบแผน ไม่มีระเบียบ และไม่มีเป้าหมายอะไรในตัวของมัน เพราะโลกก็คือโลกอย่างถ่มนั้เป็นอยู่ เป็นโลกที่ดำรงอยู่ด้วยตัวของมันเอง เราเพียงถูกโยนเข้ามาในโลกและใช้ชีวิตซ้าซาก อย่างที่บ่อยครั้งเราเองก็คิดหาเหตุผลมาตอบไม่ได้ว่าทำไม

ในแง่ฉี้ ความซ้าซากจิงเป็นความรู้สัระของชีวิตที่หาเหตุผล
ไม่ได้ แต่ในทางกลับกันหากคนเราไม่ถามหาเหตุผลให้ตัวเองว่า
ทำไมต้องตื่นเช้ามาทำงานเดิม ๆ ทุกวัน จันทร่ถึงสุกร่ นั้รรถสาย
เดิม ๆ ทุกวัน ไปทำงาน กินข้าวร้านเดิม ๆ ทุกวัน ทำงานหาเงินทุก
วันเหมือนเครื่องจักร หากไม่เช่นนั้นแล้ว เมื่อวันที่ความตายได้
มาถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ดิ้นรนอย่างซ้า ๆ มาตลอดชีวิต ก็ฉะ
กลายเป็นสิ่งไร้ความหมายไปในทันที

นับแต่ศตวรรษที่สิบเก้าเป็นต้นมา นักปรัชญาสมัยใหม่จึงมุ่งเสนอแนวคิดให้ผู้คนในสังคมได้หวนกลับมาขบคิดถึงตนเองมากขึ้น

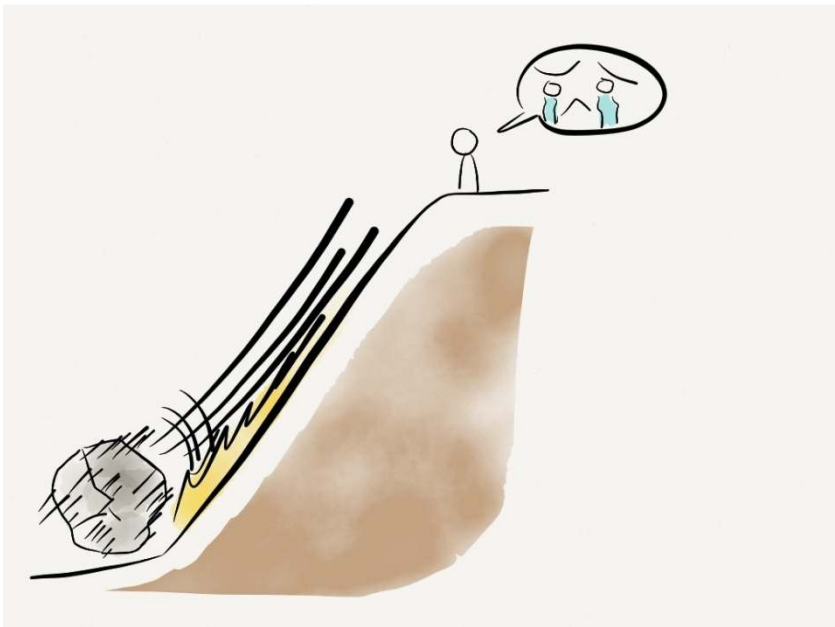

โดยเฉพาะ ‘ปรัชญาแห่งความรู้เหตุผล’ ของ อัลแบร์ กามูส์ ที่มุ่งให้แต่ละคนได้ตระหนักถึงคุณค่าในการใช้ชีวิต และสร้างความหมายให้แก่ตัวตนของตนเอง

ปรัชญาแห่งความไร้เหตุผลของ กามูส ได้แสดงให้เห็นว่าชีวิตของคนเรตกอยู่ในสถานการณ์ที่จำเจและดูเหมือนจะไร้ทางเลือกอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน เช่นเดียวกับชะตากรรมของ ซิเซอพีส ชายผู้ถูกเทพสถาปให้ต้องเข็นก้อนหินขนาดยักษ์ขึ้นภูเขาดตลอดชีวิต

เราอาจไม่จำเป็นต้องรู้ก็ได้ว่า ชิเซอพิสเป็นใคร และไปทำอะไรมา
จึงได้โดนคำสาปเช่นนั้น เพราะนั่นไม่ใช่ประเด็นสำคัญ แต่ขอให้
ทราบทั่วกันว่า ทุกครั้งที่ชิเซอพิสเงินก้อนหินขึ้นไปถึงบนยอดเขาที่เป็น
จุดหมาย ก้อนหินก็จะกลิ้งกลับลงไปยังตีนเขาใหม่ ให้ชิเซอพิส
ต้องเงินขึ้นมามากอีกเสมอ

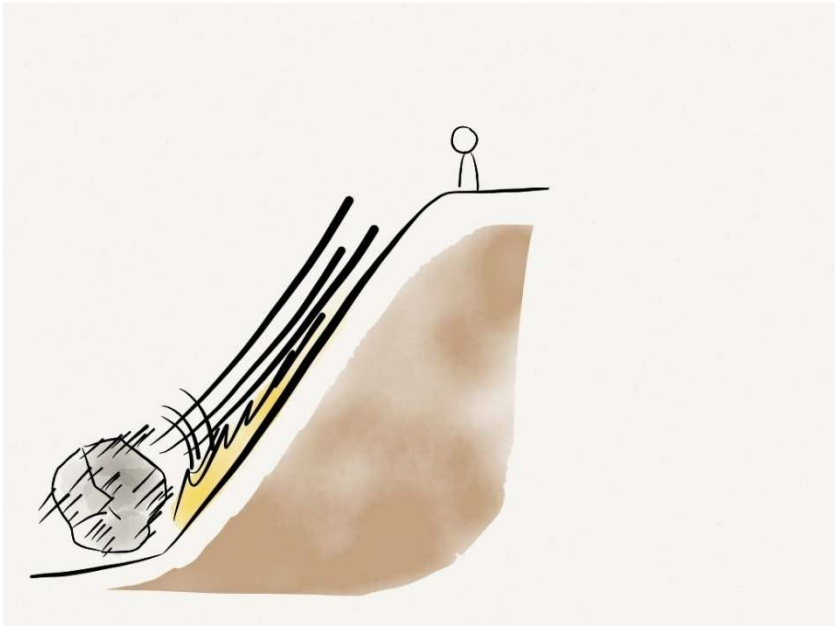

ชิเซอฟัสต้องประสบชะตากรรมเช่นนี้ วนเวียนซ้ำแล้วซ้ำเล่าอย่าง
ไม่รู้จบ ตามคำสาปของเทพที่ได้ลงทัณฑ์ไว้

กามุสัหยิบยกปกรณั้มของชิเซอฟัสมาใช้อุปมาให้เห็นถึงความไร้
เหตุผลของโลก รวมถึงความไร้สาระของชีวิต

ในที่นี้ งานซ้ำ ๆ ซาก ๆ ของคนเราก็เปรียบได้กับการเงินก้อนหินของซีเซอพัส ที่ในทุกครั้งเมื่อเงินจนถึงยอดเขาแล้วก็ต้องมองดูก้อนหินนั้นกลิ้งกลับลงไปใหม่ เสมือนเราทำงานสำเร็จลุล่วงไปอย่างหนึ่ง หลังจากนั้นก็จะมิงานต่อไปมาให้ทำอยู่ร่ำไป

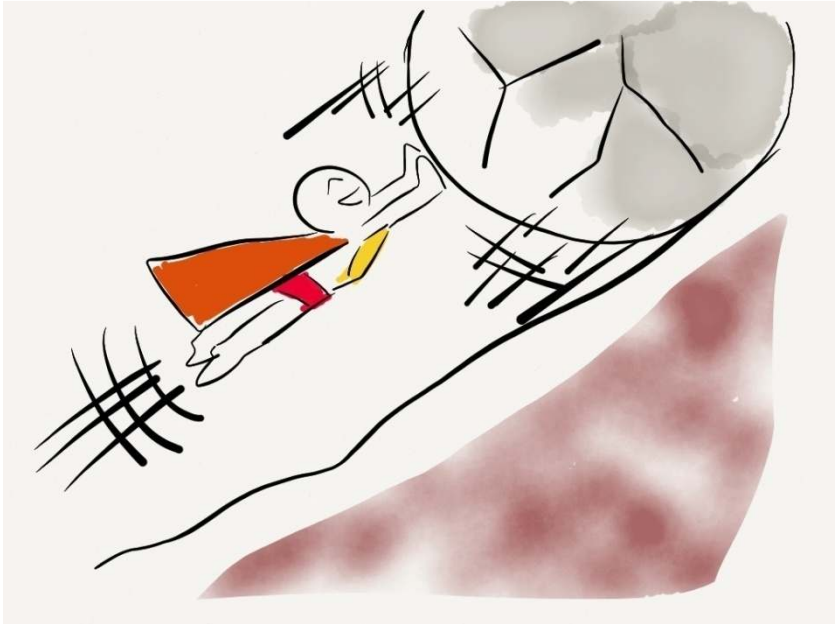

ชีวิตประจำวันของเราจึงไม่ต่างไปจากซีเซอพัสที่ไร้ทางเลือก เพราะต้องคำสาป เราจึงควรตระหนักและถามตัวเองว่า จะทำอย่างไรให้มีความสุขกับการเงินก้อนหินขึ้นไปบนยอดเขา

นั่นคือเราต้องเปลี่ยนวิธีคิดกับสิ่งที่พบเจออย่างช้าๆ เช่น แทนที่จะคิดว่าตัวเองต้องทนทุกข์ทรมานกับคำสาป ก็เปลี่ยนมาคิดใหม่ ว่า ต้องทำอะไรให้เข็ญก้อนห็นจึ้นญเขาได้สำเร็จโดยไม่ให้มันกลิ้งลงมาทับตัวเอง

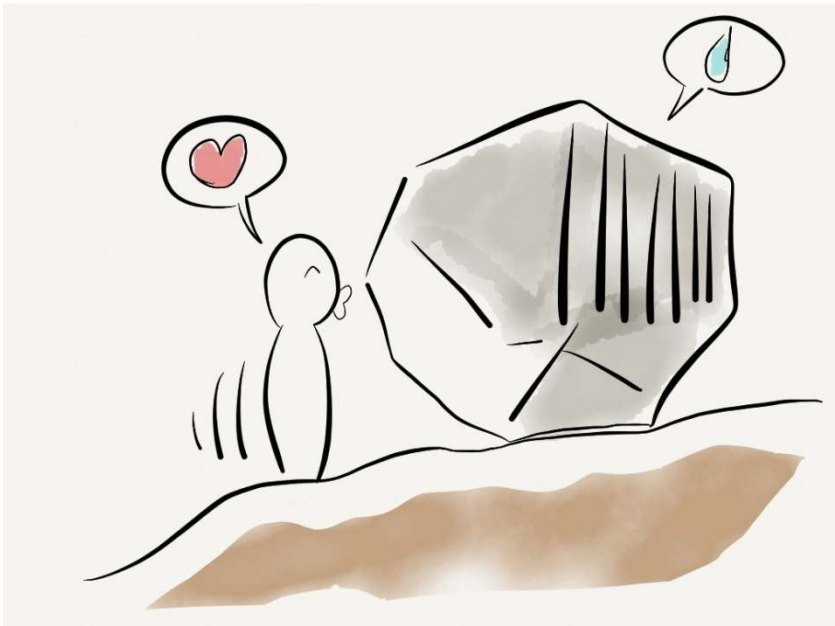

เมื่อคิดดั่งนี้ก็เท่ากับว่า เรากำลังเปลี่ยนมุมมองใหม่ โดยทำให้การ
เข่นก้อนหินเป็นสิ่งที่เรากำหนดเอง และเราค่อย ๆ เข่นมันขึ้นไป
อย่างระมัดระวังตามเป้าหมายที่เรากำหนดเอง

หากเรากำหนดวิธีการเข่นมันขึ้นด้วยตัวเองแล้ว ย่อมถือว่าหินก้อน
นั้นเป็นของเรา และความทุกข์ความสุขที่เกิดจากการเข่นก้อนหิน
ขึ้นเขาก็ต้องเป็นของเราเองด้วยเช่นกัน

ในแง่ของซีเซอพัส การเปลี่ยนวิธีคิดเช่นนี้ แม้ยังคงอยู่ภายใต้คำ
สาป แต่ซีเซอพัสก็ยังสามารถเป็นผู้กำหนดการเจ็บก้อ่นหินได้ด้วย
ตัวเอง นั่นคือซีเซอพัสเลือกที่จะยอมรับความไร้เหตุผลของคำสาป
เหมือนที่เรายอมรับว่าโลกนี้มีแต่ความไร้เหตุผล และดำเนินชีวิต
ไปพร้อมกับมัน โดยที่เราได้พยายามสร้างคุณค่าให้กับสิ่งที่ได้ลง
มือกระทำด้วยตัวของเราเอง

ก้อนหินของซีเซอพัสไม่ต่างไปจากงานในชีวิตประจำวันของเรา เพราะตัวก้อนหินนั้น โดยตัวของมันแล้วไม่มีคุณค่าใด ๆ แต่คุณค่าของก้อนหินจะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อซีเซอพัสได้ลงมือกระทำในสิ่งที่มีความหมาย

งานของเราก็เช่นกัน คุณค่าของงานก็อยู่ที่เราซึ่งเป็นผู้ลงมือทำงาน โดยไม่สำคัญว่างานนั้นจะคืออะไร แต่สำคัญที่ว่าเราทำเพื่ออะไร และทำมันอย่างไรให้มีความหมายต่อชีวิต ต่อตัวตนของเรา

ทว่าคนส่วนใหญ่ไม่ได้มองการทำงานในแง่ที่มีความหมายต่อชีวิต และตัวตน เพราะคนส่วนใหญ่ไปให้ความสำคัญกับเงิน โดยมักคิดว่างานที่มีคุณค่าก็คืองานที่ต้องได้เงินค่าตอบแทนสูง

จึงเกิดการผลักดันให้คนที่มีรายได้น้อยหรือไม่มีรายได้ไปสู่ชายขอบ และทำให้คนเหล่านั้นคิดว่าชีวิตของเขาเองช่างไร้ความหมายและไร้คุณค่า ดังนั้นการเชื่อมโยงงานกับเงินเข้าด้วยกันเช่นนี้ มีส่วนให้ผู้คนในสังคมไม่มากนักน้อย ต้องเผชิญกับความรู้สึกสูญเสียตัวตน

ปรัชญาของกามูส จึงมุ่งให้ผู้คนมองเห็นถึงความไร้เหตุผลต่าง ๆ ของโลกทุกวันนี้ที่มีมากมาย และเสนอให้ยอมรับมัน จากนั้นมองหาเป้าหมายในชีวิต เพื่อให้ชีวิตที่ไร้สาระได้กลายมาเป็นชีวิตที่มีความหมายและมีคุณค่าจากการได้ตระหนักรู้ถึงตัวตนของเรา ที่ยังต้องใช้ชีวิตอยู่ในโลกอันไร้เหตุผลต่อไป ก่อนที่วาระสุดท้ายจะมาถึง

เอกสารอ้างอิง

Thomas, R. Flynn. (2006). **Existentialism: A Very Short Introduction.**

New York: Oxford University Press.

กิริติ บุญเจือ. (2522). **ปรัชญาลัทธิอัตถิภาวนิยม (EXISTENTIALISM).**

กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

พินิจ รัตนกุล. (2517). **ปรัชญา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____. (2555). **ปรัชญาแห่งความไร้เหตุผล.** กรุงเทพฯ: สามัญชน.

วันชาติ ชาญวิจิตร. (2554). **การศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทางจริยศาสตร์ในงาน
วรรณกรรมของอัลแบร์ กามูส์.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

***อนึ่ง** สำหรับผู้ที่สนใจปรัชญาของ อัลแบร์ กามูส์ นอกจากเอกสารอ้างอิง
ตามที่คุณเขียนไว้เรียบร้อยแล้ว ท่านสามารถค้นคว้าเพิ่มเติมได้จากงานเขียน
และวรรณกรรมเรื่องต่าง ๆ ของ กามูส์ ได้โดยตรง

ประวัติผู้เขียน

M.A. Philosophy, KKU

B.A. Japanese, UTCC

ผลงานด้านปรัชญา (บทความวิจัย และบทความทั่วไป)

- ปรัชญาจิต: จาก อานักซากอรัส ถึง ฌอง-ปอล ซาทร์ และ ฌาคส์ ลากอง
- เกริ่นนำปรัชญาภาษา อภิปรัชญาร่วมสมัย
- ญาณวิทยาโดยสังเขป
- จริยปรัชญา ทฤษฎีโดยสังเขป
- ปัญหาสังคมและศีลธรรม ต่ออัตลักษณ์โสภณิ
- บุญทุนนิยม

